

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และลำดับขั้นตอนการนำเสนอข้อมูล ดังต่อไปนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการนำเสนอข้อมูล ดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$S.D.$	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตัวแปร
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงที
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
MS	แทน	คะแนนเฉลี่ยยกกำลังสอง
F	แทน	ค่าการแจกแจง F
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อนแบบที่ 1

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาเรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่ง สถานที่ตั้ง และ ขนาดของสถานศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และ ค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า สถิติที่ใช้ คือ คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง และสถานที่ตั้ง ใช้การทดสอบค่าที (t -test)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F -test) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe')

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่ง สถานที่ตั้ง และขนาดสถานศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 423 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 423 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด มีผลปรากฏดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง
สถานที่ตั้ง และ ขนาดสถานศึกษา

รายการ	ตำแหน่ง				รวม	ร้อยละ
	ผู้บริหาร สถานศึกษา		ครู			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
สถานที่ตั้ง						
ในเขตเทศบาล	39	9.22	209	49.41	248	58.63
นอกเขตเทศบาล	59	13.95	116	27.42	175	41.37
รวม	98	23.17	325	76.83	423	100
ขนาดสถานศึกษา						
ขนาดเล็ก	16	3.78	16	3.78	32	7.56
ขนาดกลาง	40	9.46	62	14.66	102	24.12
ขนาดใหญ่	42	9.93	247	58.39	289	68.32
รวม	98	23.17	325	76.83	423	100

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 23.17 ครู จำนวน 325 คน คิดเป็นร้อยละ 76.83

ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในเขตเทศบาล จำนวนทั้งหมด 248 คน คิดเป็นร้อยละ 58.63 จำแนกเป็นผู้บริหาร 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.22 และครู จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 49.41 ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่นอกเขตเทศบาล จำนวนทั้งหมด 175 คน คิดเป็นร้อยละ 41.37 จำแนกเป็นผู้บริหาร 59 คน คิดเป็นร้อยละ 13.95 และครู จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 27.42

ผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 7.56 อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 24.12 และผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 68.32

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยรวมและรายด้าน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นและระดับที่เกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1

หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของ ผู้บริหารสถานศึกษา	n = 423		ระดับการใช้หลัก ธรรมาภิบาล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านหลักนิติธรรม	4.31	.47	มาก	1
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.29	.47	มาก	2
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.25	.46	มาก	3
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.20	.50	มาก	6
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.25	.46	มาก	3
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	4.24	.53	มาก	5
เฉลี่ยรวม	4.26	.39	มาก	

จากตาราง 3 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.26$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.31$) ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.29$) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.25$) ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.25$) ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.24$) และด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.20$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นและระดับที่เกี่ยวกับการใช้หลัก
 ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ชลบุรี เขต 1 ด้านหลักนิติธรรม

ด้านหลักนิติธรรม	n=423		ระดับการใช้หลัก ธรรมาภิบาล	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
1 ผู้บริหารมีการบริหารงานโดยยึดกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ	4.55	.66	มาก	1
2 ผู้บริหารมีการดำเนินการให้บุคลากรในโรงเรียนมา ปฏิบัติงานและเลิกงานตามเวลาที่กำหนด	4.39	.63	มาก	2
3 ผู้บริหารมีการให้แนวทางที่ถูกต้องในการปฏิบัติตาม กฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับแก่บุคลากรใน โรงเรียน	4.30	.72	มาก	3
4 ผู้บริหารมีการยกย่อง ชมเชย ครูและนักเรียนที่ ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน	4.28	.71	มาก	4
5 ผู้บริหารมีการแนะนำ ตักเตือนบุคลากรในโรงเรียน ที่ประพฤติตนไม่เหมาะสม	4.19	.77	มาก	7
6 ผู้บริหารมีการดำเนินการให้ครู นักเรียนและ บุคลากรในโรงเรียนยอมรับและเต็มใจที่จะปฏิบัติ ตามกฎระเบียบของโรงเรียน	4.21	.74	มาก	6
7 ผู้บริหารปฏิบัติตนกับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเสมอภาค	4.26	.74	มาก	5
เฉลี่ยรวม	4.31	.47	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก
 ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน
 1 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารมีการบริหารงานโดยยึด
 กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ ($\bar{X} = 4.55$) ผู้บริหารมีการดำเนินการให้บุคลากร
 ในโรงเรียนมาปฏิบัติงานและเลิกงานตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.39$) และ ผู้บริหารมีการให้
 แนวทางที่ถูกต้องในการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับแก่บุคลากรในโรงเรียน

($\bar{X} = 4.30$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการแนะนำ ตักเตือนบุคลากรในโรงเรียนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.19$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นและระดับที่เกี่ยวกับการใช้หลัก
 ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ชลบุรี เขต 1 ด้านหลักคุณธรรม

ด้านหลักคุณธรรม	n=423		ระดับการใช้หลัก ธรรมาภิบาล	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
1 ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริต	4.35	.72	มาก	2
2 ผู้บริหารมีความยุติธรรมไม่เอนเอียงด้วยรักหรือชังต่อ บุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง	4.27	.76	มาก	8
3 ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความ ขยันหมั่นเพียร	4.33	.70	มาก	4
4 ผู้บริหารมีความอดกลั้น ไม่แสดงอาการโกรธให้เห็น	4.17	.74	มาก	9
5 ผู้บริหารมีความประพฤติที่ดีงาม ยึดถือแบบอย่างได้	4.28	.69	มาก	6
6 ผู้บริหารเสียสละเวลาและทรัพย์สินของตนต่อหน่วยงาน	4.29	.74	มาก	5
7 ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลได้ทุกระดับและทุก อาชีพ	4.34	.72	มาก	2
8 ผู้บริหารมีการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความ รอบคอบอย่างมีวิจารณญาณ	4.28	.73	มาก	7
9 ผู้บริหารมีการดำเนินการบริหารความขัดแย้งระหว่าง บุคลากรในโรงเรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสม	4.35	.70	มาก	1
เฉลี่ยรวม	4.29	.47	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านหลักคุณธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} =$
 4.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหา
 น้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารมีการดำเนินการบริหารความขัดแย้งระหว่างบุคลากรในโรงเรียน
 ด้วยวิธีการที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.35$) ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลได้ทุกระดับและทุกอาชีพ

และผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.34$) ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความขยันหมั่นเพียร ($\bar{X} = 4.33$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีความอดกลั้น ไม่แสดงอาการโกรธให้เห็น ($\bar{X} = 4.17$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นและระดับที่เกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านหลักความโปร่งใส

ด้านหลักความโปร่งใส	n=423		ระดับการใช้หลัก ธรรมาภิบาล	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
1 ผู้บริหารมีการเปิดเผยข้อมูลให้แก่ประชาชนและบุคลากรในโรงเรียนทราบตามความเป็นจริง	4.34	.64	มาก	1
2 ผู้บริหารมีการจัดระบบการดำเนินงานที่ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้	4.26	.70	มาก	4
3 ผู้บริหารมีการพิจารณาความดีความชอบในรูปของคณะกรรมการ	4.25	.74	มาก	5
4 ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างจากข้าราชการและบุคคลที่คล้ยฝ่าย	4.27	.72	มาก	3
5 ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้ประชาชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และ บุคลากรทุกคนซักถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียน	4.20	.73	มาก	9
6 ผู้บริหารมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสถานศึกษา	4.21	.72	มาก	8
7 ผู้บริหารมีการวางแผนการดำเนินงานตามแผนและการติดตามผลการปฏิบัติงานที่เป็นระบบและชัดเจน	4.22	.72	มาก	7

ตาราง 6 (ต่อ)

	ด้านหลักความโปร่งใส	n=423		ระดับการใช้หลัก	ลำดับ ที่
				ธรรมาภิบาล	
8	ผู้บริหารมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานที่สำคัญให้บุคลากรหลายคนเพื่อลดความเสี่ยงจากการผิดพลาดหรือทุจริต	4.27	.69	มาก	2
9	ผู้บริหารมีการรายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกปีการศึกษา	4.24	.71	มาก	6
เฉลี่ยรวม		4.25	.46	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านหลักความโปร่งใสโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารมีการเปิดเผยข้อมูลให้แก่ประชาชนและบุคลากรในโรงเรียนทราบตามความเป็นจริง ($\bar{X} = 4.34$) ผู้บริหารมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานที่สำคัญให้บุคลากรหลายคนเพื่อลดความเสี่ยงจากการผิดพลาดหรือทุจริต ($\bar{X} = 4.25$) และ ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างจากข้าราชการและบุคคลหลายฝ่าย ($\bar{X} = 4.27$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้ประชาชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และบุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมกับการปฏิบัติงานของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.20$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นและระดับที่เกี่ยวกับการใช้หลัก
 ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ชลบุรี เขต 1 ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ด้านหลักการมีส่วนร่วม	n=423		ระดับการใช้หลัก ธรรมาภิบาล	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
1 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมเป็นกรรมการ จัดทำนโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียน	4.20	.72	มาก	5
2 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมเป็น คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.11	.75	มาก	7
3 ผู้บริหารมีการเปิดรับข้อเสนอแนะจากประชาชน ครูและนักเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ในการปฏิบัติงาน	4.33	.66	มาก	1
4 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ร่วมเป็น คณะกรรมการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของ โรงเรียน	4.24	.68	มาก	2
5 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ครูและนักเรียน เสนอแนะแนวคิดในการป้องกันและแก้ไขความ ประพฤติกที่ไม่เหมาะสมของ นักเรียน	4.21	.74	มาก	4
6 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ประชาชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ครูและนักเรียนมีส่วน ร่วมในการตัดสินใจปัญหาที่สำคัญของโรงเรียน	4.21	.72	มาก	3
7 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ประชาชน ผู้ปกครอง ครู และนักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการ ปฏิบัติงานตามโครงการของโรงเรียน	4.13	.76	มาก	6
เฉลี่ยรวม	4.20	.50	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านหลักการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารมีการเปิดรับข้อเสนอแนะจากประชาชน ครูและนักเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.35$) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียน ร่วมเป็นคณะกรรมการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.24$) และ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ประชาชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหาที่สำคัญของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับต่ำสุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.11$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นและระดับที่เกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านหลักความรับผิดชอบ

	ด้านหลักความรับผิดชอบ	n=423		ระดับการใช้หลักธรรมาภิบาล	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารมีการจัดองค์กรที่ชัดเจน โดยครูและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วม	4.22	.71	มาก	7
2	ผู้บริหารมีการแต่งตั้งมีอาสาสมัครหน้าหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนอย่างชัดเจน	4.27	.71	มาก	3
3	ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนยอมรับที่จะดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง	4.25	.70	มาก	5
4	ผู้บริหารให้ประชาชนที่มาติดต่องานมีความพึงพอใจกับการให้บริการของโรงเรียน	4.21	.73	มาก	8
5	ผู้บริหาร บุคลากรในโรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษายอมรับผลงานของโรงเรียนและของนักเรียนเป็นผลงานร่วมกันของทุกคน	4.26	.72	มาก	4
6	ผู้บริหารยอมรับว่าผลงานที่สำเร็จหรือล้มเหลวของครูและนักเรียนเกิดจากการบริหารของตน	4.17	.74	มาก	9

ตาราง 8 (ต่อ)

	ด้านหลักความรับผิดชอบ	n=423		ระดับการใช้หลัก ธรรมชาติ	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
7	ผู้บริหาร ครูและนักเรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนดำเนินการอยู่	4.36	.69	มาก	1
8	ผู้บริหาร และครู มีความมุ่งมั่นที่จะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนให้สูงขึ้น	4.34	.66	มาก	2
9	ผู้บริหารและครูเชื่อว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นมีความสัมพันธ์กับความเอาใจใส่และวิธีการสอนของครู	4.25	.72	มาก	6
เฉลี่ยรวม		4.25	.46	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า การใช้หลักธรรมชาติในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต ๓ ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหาร ครูและนักเรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนดำเนินการอยู่ ($\bar{X} = 4.36$) ผู้บริหาร และครู มีความมุ่งมั่นที่จะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนให้สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.34$) และ ผู้บริหารมีการแต่งตั้งมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.27$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับต่ำสุด คือ ผู้บริหารยอมรับว่าผลงานที่สำเร็จหรือล้มเหลวของครูและนักเรียนเกิดจากการบริหารของตน ($\bar{X} = 4.17$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นและระดับที่เกี่ยวกับการใช้หลัก
 ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ชลบุรี เขต 1 ด้านหลักความคุ้มค่า

ด้านหลักความคุ้มค่า	n=423		ระดับการใช้หลัก ธรรมาภิบาล	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
1 ผู้บริหารมีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ	4.30	.70	มาก	1
2 ผู้บริหารมีการรณรงค์ให้ครูและนักเรียนรู้จักนำเอาทรัพยากรธรรมชาติมาใช้อย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.21	.75	มาก	6
3 ผู้บริหารมีมาตรการประหยัดน้ำ ไฟฟ้าและสาธารณูปโภค	4.16	.77	มาก	7
4 ผู้บริหารมีการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.17	.78	มาก	8
5 ผู้บริหารมีการมอบหมายงานแก่บุคลากรตามความรู้ความสามารถ	4.29	.75	มาก	3
6 ผู้บริหารให้ครูปฏิบัติการสอนเต็มหลักสูตร เต็มความรู้ เต็มความสามารถ	4.29	.73	มาก	2
7 ผู้บริหารให้นักเรียนมีความรู้และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามระดับชั้นที่กหนดไว้ในหลักสูตร	4.28	.76	มาก	5
8 ผู้บริหารให้ครูและนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมีจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม	4.29	.76	มาก	4
เฉลี่ยรวม	4.24	.53	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารมีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.30$) ผู้บริหารให้ครูปฏิบัติการสอนเต็มหลักสูตร เต็มความรู้ เต็มความสามารถ ($\bar{X} = 4.29$) และ ผู้บริหารมีการมอบหมายงานแก่บุคลากรตามความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 4.29$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย

ลำดับต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.17$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบ ลักษณะรามาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ปรตบกรรณในการทำงาน ใช้การทดสอบค่าที (*t*-test)

ตาราง 10 การเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง

ด้าน	ตำแหน่ง				<i>t</i>	<i>p</i>
	ผู้บริหารสถานศึกษา (<i>n</i> =980)		ครู (<i>n</i> =325)			
	\bar{X}	<i>S.D.</i>	\bar{X}	<i>S.D.</i>		
1 หลักนิติธรรม	4.31	.42	4.24	.47	5.13*	.00
2 หลักคุณธรรม	4.52	.43	4.22	.47	5.83*	.00
3 หลักความโปร่งใส	4.50	.45	4.17	.44	6.18*	.00
4 หลักการมีส่วนร่วม	4.38	.55	4.15	.47	3.76*	.00
5 หลักความรับผิดชอบ	4.51	.39	4.18	.45	7.08*	.00
6 หลักความคุ้มค่า	4.56	.43	4.15	.52	7.80*	.00
เฉลี่ยรวม	4.50	.38	4.19	.37	7.07*	.00

* $p \leq .05$

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 11 การเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานที่ตั้ง

ด้าน	สถานที่ตั้ง				<i>p</i>	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	(<i>n</i> =248)		(<i>n</i> =175)			
	\bar{X}	<i>S.D.</i>	\bar{X}	<i>S.D.</i>		
1 หลักนิติธรรม	4.28	.49	4.34	.45	-1.26	.20
2 หลักคุณธรรม	4.25	.49	4.34	.44	-1.94*	.05
3 หลักความโปร่งใส	4.21	.49	4.31	.41	-2.12*	.03
4 หลักการมีส่วนร่วม	4.15	.53	4.27	.43	-2.40*	.01
5 หลักความรับผิดชอบ	4.21	.49	4.32	.40	-2.37*	.01
6 หลักความคุ้มค่า	4.22	.51	4.28	.53	-1.09	.27
เฉลี่ยรวม	4.22	.40	4.31	.37	-2.26*	.02

**p* ≤ .05

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหารและครูที่อยู่ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านหลักความคุ้มค่า และหลักนิติธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (*F-test*) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (*Scheffe'*)

ตาราง 12 การเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

	หลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1	หลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.00	.50	2.23	.10
		ภายในกลุ่ม	420	94.35	.22		
		รวม	422	95.35			
2	หลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	.69	.35	1.53	.21
		ภายในกลุ่ม	420	95.87	.22		
		รวม	422	96.57			
3	หลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	2	1.36	.68	3.16*	.04
		ภายในกลุ่ม	420	90.34	.21		
		รวม	422	91.70			
4	หลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.07	.53	2.16	.11
		ภายในกลุ่ม	420	104.45	.24		
		รวม	422	105.53			
5	หลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.39	1.19	5.70*	.00
		ภายในกลุ่ม	420	88.10	.21		
		รวม	422	90.49			
6	หลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	2	1.91	.95	3.42*	.03
		ภายในกลุ่ม	420	117.50	.28		
		รวม	422	119.42			
รวม		ระหว่างกลุ่ม	2	1.32	.66	4.22*	.01
		ภายในกลุ่ม	420	65.86	.15		
		รวม	422	67.18			

* $p \leq .05$

จากตาราง 12 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม และด้านการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านความโปร่งใส ด้านความรับผิดชอบ และด้านความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากผลการเปรียบเทียบการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่า มีด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม และด้านความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ทำตารางสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของ Scheffe' ดังตาราง 13-16

ตาราง 13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านหลักความโปร่งใส

การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ด้านหลักความโปร่งใส	\bar{X}	4.40	4.30	4.21
สถานศึกษาขนาดเล็ก	4.40	-	.10	.19*
สถานศึกษาขนาดกลาง	4.30	-	-	.08*
สถานศึกษาขนาดใหญ่	4.21	-.19*	-.08*	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 13 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ด้านหลักความโปร่งใส ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านหลักความรับผิดชอบ

การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร ด้านหลักความรับผิดชอบ	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
สถานศึกษาขนาดเล็ก	4.20	-	.07	.21*
สถานศึกษาขนาดกลาง	4.34	-	-	.13*
สถานศึกษาขนาดใหญ่	4.42	-.21*	-.13*	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 14 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านหลักความรับผิดชอบ ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดกลาง มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร น้อยกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ ส่วนสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านหลักความคุ้มค่า

การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร ด้านความคุ้มค่า	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
สถานศึกษาขนาดเล็ก	4.20	-	.05	.18*
สถานศึกษาขนาดกลาง	4.33	-	-	.12*
สถานศึกษาขนาดใหญ่	4.38	-.18*	-.12*	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 15 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ด้านหลักความคุ้มค่า ในสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดกลาง มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร น้อยกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่

ตาราง 16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวม

การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
โดยรวม		4.22	4.32	4.39
สถานศึกษาขนาดเล็ก	4.22	-	.07	.17*
สถานศึกษาขนาดกลาง	4.32	-	-	.09*
สถานศึกษาขนาดใหญ่	4.39	-.17*	-.09*	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 16 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 โดยรวม สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดกลาง มีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร น้อยกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่